

[Peter Duetoft]

de at man føler sig tilovers, og at man kommer ud af vanen med at have et job.

Jeg vil altså spørge, om SF ikke vil være så venlig at tøj lidt op her i den kommende tid, så vi også på det område kan nærme os hinanden.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Det, der kalder mig herop, er, at jeg synes, der er sådan en deprimerende opgiven over debatten, når SF taler om, vi ikke kan skabe fuld beskæftigelse som i 1960'erne, og når statsministeren lægger så megen vægt på, at vi skal omfordele det eksisterende arbejde.

Ansvarssamfundet er ikke det samme som et fantasiforladt samfund. Jeg synes, der ligger en dyne af fantasiløshed over dette her. Man trækker linien tilbage fra fremtiden til nu og forestiller sig ikke, at noget andet kan ske. Man taler om, at vi ikke kommer tilbage til 1960'erne. Nej, men i 1960'erne forestillede man sig overhovedet ikke det samfund, vi er i i dag. Da talte man om evig fuld beskæftigelse. Jeg synes, det er præget af alt for kraftig fantasiløshed. Lad mig give to eksempler.

Dengang bilen blev indført, var der dyb jammer over den arbejdsløshed, bilen ville skabe, for nu ville hestestutterierne forsvinde, og nu ville smeden forsvinde. Men bilen har jo skabt beskæftigelse – langt, langt flere end hestestutterier og smedier. Men man havde ikke fantasi til at forestille sig det. Da telefonen blev opfundet, meddelte danske teknologer, at det var da en interessant opfindelse, men den kunne kun bruges i dykkerklokker. Den er faktisk blevet brugt mange andre steder og har givet en kolossal masse beskæftigelse.

Vi er altid for fantasiløse, og vi trækker altid sporene ud fra vores punkt og ligeud. Derfor troede man i 1960'erne, der var evig fuld beskæftigelse. Nu tror vi, der er evig mangel på job. Jeg mener, at de nye teknologier skaber nye tjenester, de nye tjenester skaber nye efterspørgsler, og det er dem, vi skal skabe og fremme. Det er det, debatten må dreje sig om, og det vil mit indlæg senere i dag dreje sig om.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg må sige til hr. Per Stig Møller, at der i alt fald er to forbehold her. For det første, at vi

står over for nogle gevaldige omstillingsproblemer i øjeblikket, som er ganske kontante, og som de danske arbejdsløse i Danmark kan mærke. For det andet, at vi står med nogle grænser i forhold til vores økologi og vores miljø, som er anderledes end tidligere, og som vi er nødt til at indtænke, når vi prøver at forestille os fremtidige vækststrategier.

Hr. Poul Nødgaard spurgte helt kontant, om det efter SF's opfattelse var samfundets skyld, at der var arbejdsløshed. Hvad er så samfundet? Er det Folketinget? Ja, det er også Folketinget, ligesom det er erhvervslivet – det er os alle sammen. Der er bare én gruppe, der ikke har skyld i det, og det er de arbejdsløse. Det var det, jeg ville sige. Det er tanken om, at man får nedbragt arbejdsløsheden ved at straffe de arbejdsløse, som vi vender os imod, og som vi vil bekæmpe med alle mulige midler.

Derfor er vi nødt til at diskutere, hvordan vi får fordelt arbejdet i stedet for at diskutere alle de tanker om, hvordan vi skal straffe de arbejdsløse yderligere.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg tror, hr. Per Stig Møller har fuldstændig ret i, at der er brug for mere fantasi, at der er brug for at tænke mere frit, og at fremtiden er uforudsigelig.

Men spørgsmålet er jo, om det er de arbejdsløse, der skal vente i årtier på, at der sker et eller andet. Nu har De Konservative og Venstre jo haft chancen i 10 regeringsår til at afprøve deres filosofi med, at det nok skulle gå; bare man gav erhvervslivet lidt skattelettelser osv., så skulle de nok få gang i tingene, og så skulle der nok komme efterspørgsel efter al arbejdskraften. Det gjorde der ikke, arbejdsløsheden steg og steg og steg.

Derfor tror jeg, at det i hvert fald for de arbejdsløse er meningsløst at høre på, at en politiker fra Det Konservative Folkeparti i dag siger til dem: I skal bare vente, der sker nok et eller andet. Der kommer nok en ny opfindelse, og så bliver der brug for alle.

Det kan man altså ikke sige til mennesker, som allerede har ventet forgæves i 10 år på, at arbejdsløsheden skulle falde med borgerlig politik. Derfor er vi nødt til, uanset at vi ganske rigtigt ikke ved, hvad fremtiden bringer af behov for arbejdskraft, at tænke på, hvordan